Prevencija: ALATI ZA MODERO DOBA

Provoditelj: OŠ Dr. Mate Demarina, Medulin
Godina provedbe: 2024

Kratki opis programa
Program prevencije ponašajnih ovisnosti i rizičnih ponašanja u virtualnom okruženju „Alati za moderno doba" kreiran je na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu te se posljednje tri godine implementira, nadograđuje i evaluira kako bi bio učinkovit.
Polazeći od spoznaja o navikama i online ponašanjima učenika, odnosno, o obilježjima funkcioniranja i iskustvima djece i mladih u virtualnom okruženju, programom „Alati za moderno doba“ nastoji se prevenirati različita rizična i neželjena ponašanja koja bi mogla imati štetne (psihosocijalne) posljedice na njihov daljnji razvoj. Time se doprinosi i razvoju osobnog i društveno odgovornog ponašanja u ovome području.

Sažetak programa
U sklopu programa provode se radionice za učenike na kojima će svladavati i uvježbavati socijalno-emocionalne kompetencije. Ovaj program ima za cilj osnaživanje učenika viših razreda osnovnih škola za razvoj njihovog odgovornog ponašanja značajnog u prevenciji ponašajnih ovisnosti i rizičnih ponašanja u virtualnom okruženju te ostvarivanja pozitivnih razvojnih ishoda. Program obuhvaća set od 11 radionica i predavanja koja se održavaju tijekom sata razrednika u razredima, a provode ih stručni suradnici koji su prošli edukaciju. Cilj programa je da učenici steknu potrebno znanje i vještine kako bi se zaštitili od potencijalnih opasnosti, ali i kako bi znali kako se pravilno ponašati online i offline. U sklopu programa, osim predavanja na učiteljskom vijeću, održavaju se i predavanja za roditelje učenika kuljučenih u program. Na taj način radi se na stvaranju sigurnog okruženja za učenike te ih se priprema za suvremeni digitalni svijet

1. Županije provedbe
Istarska

2. Datum početka i završetka programa
Datum početka: 07.01.2024
Datum završetka: 21.06.2024

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici
ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa
Mjesto provedbe programa: Općina Medulin
Godina u kojoj se program provodio: 2023./2024.
Broj obuhvaćenih korisnika: 24

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora
Izvor programa: Preuzeti program
Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: ALATI ZA MODERNO DOBA

7. Razina preventivnih intervencija
Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren
Škola

9. Rizični i zaštitni čimbenici na koje program cilja
Rizični čimbenici: ponašajne ovisnosti
rizična ponašanja
utjecaj medija na sliku o sebi
Zaštitni čimbenici: pozitivni odnosi i povezanost s vršnjacima
podržavajuće i motivirajuće školsko okruženje
vještine kritičkog razmišljanja
vještine rješavanja problema

10. Procjena potreba
Način provedbe: analiza literature, opservacija, izvješće za kraj školske godine 2022./2023.
Očekivani rezultati: poboljšano znanje učenika o rizičnim ponašanjima i ponašajnim ovisnostima, poboljšano kritičko razmišljanje, unaprjeđenje vještina donošenja odluka i rješavanja problema

11. Trajanje programa
Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 12

12. Ciljevi programa
Opći: Cilj programa je pomoći učenicima 7. i 8. razreda osnovne škole razviti odgovorno ponašanje i preventivno djelovati prema rizičnim ponašanjima na internetu: društvenim mrežama, video-igrama i općenito na različitim digitalnim platformama.
Specifični: Želimo ih osnažiti i zaštititi na njihovom razvojnom putu, da razmišljaju o vlastitim izborima i potencijalnim posljedicama, da se znaju nositi sa stresom i oduprijeti potencijalnim pritiscima vršnjaka, te da se prije svega osjećaju ugodno, zadovoljno i zrelo.

13. Ciljana skupina
Osnovna škola

14. Korisnici programa
Opis korisnika: Program "Alati za moderno doba" je posebno i ciljano osmišljen za sve učenike sedmih i osmih razreda, dakle za djecu od 12 do 14 godina.
Broj korisnika na godišnjoj bazi: 24

15. Metode korištene u programu
Savjetovanje, Predavanje, Radionica

16. Program je evaluiran
da

17. Vrsta provedene evaluacije
Da - Evaluacija procesa i učinka

18. Metoda evaluacije
upitnik

19. Evaluatori
Vanjski

20. Najvažniji rezultati evaluacije
Program je kroz 12 tjedana primjene radionica u osnovnim školama rezultirao odgovornijim online ponašanjem učenika, te se pokazao uspješnim u podizanju razine znanja o važnim socio-emocionalnim vještinama, što je zaštitni čimbenik za daljnji razvoj. Pritom su učinci na cijelom uzorku učenika također bili statistički značajni u smanjivanju simptoma ovisnosti o videoigrama i simptoma depresivnosti.

Ono što je posebno interesantno i korisno jest da je program pokazao veće pozitivne učinke kod rizičnijih skupina učenika, a najviše kod onih koji su prije njegove provedbe imali nisku razinu znanja o ponašajnim ovisnostima i rizičnom online ponašanju, kao i slabije znanje o socio-emocionalnim vještinama. Efekti su se također pokazali značajni u smanjivanju pretjeranog korištenja digitalnih tehnologija. Oko 50% učenika koji pretjerano koriste društvene mreže i videoigre, nakon završetka programa smanjilo je trajanje korištenja za nekoliko sati. Pritom je tijekom vikenda gotovo četvrtina (23,1%) cijelog uzorka djece koji su pretjerano igrali igrice smanjilo vrijeme igranja između jednoga i pet sati.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini
Promoviran: da
Sadržaj i tijek kampanje: U suradnji s Hrvatskim telekomom, putem medijskih portala, novinarskih press konferencija i na stranicama Hrvatskog telekoma

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)
/

23. Izvori financiranja
Vlastita sredstva (HRK):
Gradsko financiranje (HRK):
Županijsko financiranje (HRK):
Nacionalno financiranje (HRK):
Drugi izvori (HRK):